

„Európa Krisztusért!”

Möllwaldplatz 5
A-1040 Vienna
Tel: +43/1/2749898
office@europe4christ.net

Kedves Barátaim!

Korszellemnek egy meghatározott korszak kulturális és szellemi klímájának nevezünk. A korszellem nem csupán az emberek öltözködését vagy viselkedését határozza meg, hanem azt is, hogy nehéz helyzetben hogyan reagálnak, hány gyermeket vállalnak, vagy: hogy milyen foglalkozást vállalnak. Egy pozitív korszellem sok ember életét megkönnyítheti, illetve támaszt jelenthet morális szempontból fontos döntésekben. Az évszázadok során egyes korszellemelek a keresztény meggyőződésekkel többé-kevésbé megegyező irányban fejlődtek. Gyakran azonban különböző okokból a kereszténységgel ellentétes irányt képviseltek, sőt olykor küzdöttek ellene. Mindennek ellenére azonban a keresztény hit generációról generációra megőrződött. Ez azt bizonyítja, hogy a történelemnek egy biztos eleme mindenképpen van, amely nem más, mint a Szentlélek! Ma Európában barátságtalan korszellem fúj velünk, keresztényekkel szemben. Sok minden, ami számunkra fontos, mások számára teljesen érthetetlen. Ilyen helyzetben legalább azt kell elérnünk, hogy ne hagyjuk magunkat elbizonytalanítani, továbbá hogy hitünket a minket követő nemzedéknek továbbadjuk, és ha lehet, próbáljuk korunk kulturális és szellemi klímáját alakítani. Vajon sikerül-e így valamit megmentenünk? Az alábbi írásban Karl Wallner ciszterci atya, a Heiligenkreuzi Pápai Filozófiai-Teológiai Főiskola professzora ad nekünk rövid korszellemelemzést. Wallner atya idén világhírű lett szerzetes társaival együtt gregorián énekes [szereplésükkel és cd-jükkel](#), amellyel azonnal a sikerlisták elején szerepeltek.

Egy megújult Európa reményében:
Az „Európa Krisztusért!” csapata

Ui: Ne felejtsük: imádkozzuk naponta a Miatyánkot, hogy Európa újra keresztény értékeken alapulhasson!

Rövid korszellemelemzés

Karl Josef Wallner atya írása

Korszellemnek azt az életstílust, hangulatot nevezzük, amely egy társadalomban éppen uralkodik. A meghatározás szerint tehát teljesen változó, elillanó szellő, amely ma így, hónap meg úgy fúj. Már ebből egyértelmű, hogy egy olyan mozgalom, mint amilyen a kereszténység, amelynek szilárd alapjai vannak, feszültségben áll a korszellemmel. És ez nem csak ma van így, hanem mindig is így volt!

Krisztus mondja: „az ég és föld elmúlik, de az én igéim nem múlnak el” (Mk 13, 31). Azt az ígéretet is kaptuk tőle, hogy a Szentlélek majd felfedi előttünk a teljes igazságot, és hogy ugyanez a Szentlélek ott fúj majd, ahol akar. Ennek megfelelően a Szentlélek és a korszellem kezdetektől ellenségek, vagy úgy is fogalmazhatunk, hogy a korszellemnek újra meg újra szüksége van a Szentlélek megváltó erejére, hogy beismerje, „ő” maga csak egy szappanbuborék, amely egy következő pillanatban nyom nélkül elszáll és kipukkad.

Hol találhatóak ma a korszellem és a Szentlélek közötti ütközőpontok?

Mindenekelőtt nekünk keresztényeknek tudnunk kell, hogy a 68-asok liberális korszelleme elmúlt. Továbbá a kereszténység mindig konzervatív marad, hiszen a

Szentlelken keresztül az istenit őrzi és adja tovább - a lényege ebben rejlik. Ezen a tendencián kívül azonban az Egyház olykor megőrzi magának különböző korszellemekből is. Így például némely egyházi körök ennek a bizonyos 68-as szellemnek az utolsó bástyái. Megvallom – talán mert akkor csak pár éves voltam - a 68-asok mentalitása számomra felfoghatatlan, forradalmár viselkedésük számomra rejtély marad. Lehet, hogy akkor az embereknek a koruk társadalmára és Egyházára jellemző szűklátókörűség, strukturalitás, elavultság és képmutatóság ellen "kellett" küzdenie, ma azonban biztosan nem a liberális szellem vagy az önmeghatározás hiányzik, hanem sokkal inkább az iránymutatás és a rend. A keresztény hit területén a 68-as korszellem olyan módon volt jelen, hogy mindenki minden áron azt akarta választani, ami akkor modern volt. Döbbenetes kisebbrendűség-érzet uralkodott el ekkor hirtelen a teológián, és ezt Rudolf Bultmann már 1941-ben nagyon találóan a következőképpen fogalmazta meg: "Lehetetlen helyzet az, hogy használjuk az elektromos áramot, a vezeték nélküli készülékeket, s igénybe vesszük az orvosi és sebészeti felfedezések eredményét, ugyanakkor pedig az Újtestamentum világában levő szellemekben és csodákban még mindig hiszünk".¹

Valóban lehetetlen? A 68-as generáció teológusai furcsa módon nem váltak ateistákká, ahogyan azt az ember racionális gondolkodásuk miatt várta volna... ehelyett viszont szinte paranoiásan igyekeztek az Egyházat megfosztani mindentől, ami titokzatos és spirituális. Ennek aztán előre elképzeltetlen következményei lettek: a modern kor elmúlt, és helyébe a szekularizmus küszöbén a posztmodern kor istennője foglalta el trónját elégedett mosollyal: a mai posztmodernisták aztán gond nélkül hisznek az elfekben, gnómokban, földi angyalokban, a fa erejében, a jóga hatalmában és minden lehetséges és lehetetlen irracionális dologban. Néhány teológus azonban, aki volt annyi intelligens, hogy megérezte a fordulatot, vissza akarta adni a spirituális tartamot. Azonban egyértelműen létezik egy sebzett 68-as generáció, amely éppen az Egyházban nem látja az idő jeleit. Ezek az emberek meg vannak győződve arról, hogy a kereszténység eltűnik, ha nem ugyanannak a 40 évvel ezelőtt létező "modernitás" kifejezésnek hódol. A mai értelemben modern fiataloknak azonban nem arra van szükségük, hogy egy liberális modernizmus felszabadítsa őket, ahol mindazt, amit akarnak, szabad – nekik már úgyis mindent szabad! -, hanem azt akarják felfedezni, hogy mi az, ami valóban végigkísérheti őket életükön keresztül, és mi az, ami rendet, ételemet és irányt adhat nekik. Ha az Egyházon belül valami gyümölcsöt hoz, ha vannak fiatalok, akik alapvetően hitükre támaszkodva élnek, akkor mindezt nem ott találjuk, ahol a liberális leves fő (akkor is, ha a menü, amellyel a szekularizmus csábítani próbál minket, csábítóbb illatot áraszt), hanem ott, ahol a teljes Evangélium által kínált eledel készül.

Mai korunk egy másik jelensége az egoizmus. Mi keresztények azt valljuk, hogy a Szentlélek erejével hiszünk Istenben és imádjuk őt, és szeretjük felebarátainkat. A korszellem is tanít minket imádatra, ma azonban annak tárgya nem más, mint önmagunk. A neves trendkutató Matthias Horx elemzése alapján korunk váratlanul a önzőség legfelsőbb fokába süllyedt. Ezt a trendet Horx a következőképpen fogalmazza meg: "ahol MI volt, ott ÉN-nek kell lennie", vagyis "MI-ből ÉN lesz".² A "mi", vagyis az intézmények, a család, az állam, a vallás, a társadalmi normák stb., mindennek alá kell vetnie magát az egoista ének. Ez paradigmaváltás éppúgy érinti az Egyházakat, mint például a pártokat vagy szakszervezeteket. Ennek a korszellemnek az értékrendjében legfelső helyen az áll, hogy mindenki saját magának az ura. Ebből egyenesen következik egy szélsőséges "eklektizmus": mivel én magamnak, saját igényeim szerint élek, különböző értékrendszerekből azt választom ki, ami nekem megfelel. Ez pedig azzal a következménnyel jár, hogy mi énközpontúak ugyan részben sok mindennel azonosulunk, mindazzal, ami egy vallásban, egy pártban vagy egy értékrendben tetszik, de teljes egészében semmivel.

Ami a társadalmi értékeket érinti, a Szentlélek mindenképpen irgalmas – létezik-e ugyanis olyan párt vagy intézmény, amely teljesen kereszténynek mondhatja magát?

Ezen a téren nekünk keresztényeknek azt az elvet kell követnünk, hogy ahol leginkább azonosulhatunk hitünkkel, ott kell jelen lennünk. Természetesen a hit terén a Szentlélek teljes azonosulást és elköteleződést vár tőlünk, mert Ő nem féligazságra, "hanem majd a teljes igazságra vezet el bennünket" (Jn 16, 13). Ez azt jelenti, hogy ne félig legyünk keresztények, hanem teljes egészében minden helyzetben. Aki ezt a teljes azonosulást keresi a Szentlélekkel, az előtt feloszlik a korszellem által okozott köd, amely egyébként is gyakran csak egy szellem, amely hirtelen el is tűnik. Az állandó azonban megmarad, mert ami az Idővel együtt jár, annak mindenkor az Idővel együtt kell haladnia.

1R. Bultmann: Újszövetség és mitológia, 1988, 16. o.

2Matthias Horx: Trendbüro. Trendbuch 2: Megatrends für die späten neunziger Jahre, Düsseldorf 1995, 20. o.